Štev. 173 V Trstu, v četrtek 26. junija 1919 Letnik XLIV

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, zjutraj. — Uredništvo: ulica sv. Frančiška Asiškega štev. 20, I. nadstropje. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. — Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. — Lastnik konsorcij lista Edinosti. — Tisk tiskarne Edinost. — Naročnina znaša na mesec L 3·—, pol leta L 18·— in celo leto L 36·—. — Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 10 stotink. — Oglasi se računajo v širokosti ene kolone (72 *mm*). — Oglasi trgovcev in obrtnikov *mm* po 20 stot.; osmrtnice, zahvale, poslanice in vabila po 40 stot., oglasi denarnih zavodov *mm* po 80 stot. Mali oglasi po 10 stot. beseda, najmanj pa L 1·—. Oglase sprejema Inseratni oddelek Edinosti. Naročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti. Uprava in inseratni oddelek se nahajata v Trstu, ul. sv. Frančiška As 20.

Mirovna konferenca.

NEMČIJA PODPIŠE BREZ PRIDRŽKA.

PARIZ, 24. Nemška delegacija je izročila francoski vojaški misiji v Versaillesu noto za mirovno konferenco, s katero izjavlja Nemčija, da podpiše pogodbo brez pridržka.

PARIZ, 24. Čim je tajnik Dutasta prejel nemško noto, jo je dal prevesti in prepisati ter jo je izročil načelnikom zavezniških vlad. Listina obsega eno s strojem pisano stran. Nemška delegacija podpiše brez pridržka, protestira pa precej živahno proti ostrosti pogodbe ter izjavlja med drugim, da je vojaška čast rešena.

Nemčija zahteva odgoditev podpisa. - Zavezniki odklanjajo.

PARIZ, 24. Hainel je poslal minulo noč predsedniku mirovne konference, Clemenceauju, sledečo noto: Minister za vnanje stvari moje vlade mi je naložil, naj zaprosim zavezniške in pridružene jim vlade, da privole v 48urno podaljšanje roka za izročitev odgovora na noto od 16. t. m. Po velikih težavah se je novi kabinet sestavil šele v soboto in se je v nasprotju s prejšnjim kabinetom mogel sporazumeti za izjavo, da je pripravljen podpisati skoro vse klavzule mirovne pogodbe. Narodna skupščina je izrekla zaupanje vladi. Treba je, da se vlada vnovič stavi v stike z narodno skupščino, da more storiti zahtevani težki sklep, ki pa ne more biti storjen drugače, nego v soglasju z demokratičnimi načeli in na podlagi notranjega položaja v Nemčiji.

Predsednik konference, Clemenceau, je odgovoril danes v imenu zavezniških in pridruženih vlad: Vlada zaveznikov in njihovih pridružencev potrjajo, da so prejele prošnjo nemške vlade ter izražajo svoje obžalovanje, da se ne more podaljšati rok, dovoljen za pričetek sklepa glede podpisa mirovne pogodbe brez vsakega pridržka.

Ceremonija podpisa pogodbe.

PARIZ, 24. V krogih konference sodijo, da se ceremonija podpisa mirovne pogodbe ne bo mogla vršiti pred petkom. Haniel, ki je imel dosedaj vsa pooblastila za pogajanja, ni nič sporočil, da bi imel pooblastilo tudi za podpis pogodbe. Danes se bo zahtevalo od Haniela, naj sporoči nemudoma imena novih nemških pooblaščencev, njihovo število in čas njihovega prihoda. Potem bo treba verificirati njihova pooblastila ter natisniti njihova imena v uvodu mirovne pogodbe. Te formalnosti bodo zahtevale en dan časa.

Wilson, Balfour, Clemenceau in Sonnino so prišli v versaillski grad, kjer so si ogledali med drugim mirovni salon in zrcalno galerijo.

Načelniki vlad niso mogli še nič definitivnega skleniti glede dneva podpisa mirovne pogodbev Versaillesu, ali ceremonija se ne bo mogla vršiti pred sredo ali četrtkom. Odvisno je od nemške delegacije, da takoj odpotuje iz Weimarja in dospe pravočasno v Versailles. Znano je že, da Haniel ni določen za podpis mirovne pogodbe.

Zadnje odredbe za ceremonijo podpisa.

PARIZ, 24. Clemenceau odide danes v Versailles, da izda zadnje odredbe za ceremonijo podpisa mirovne pogodbe.

Četvorica v Parizu o potopitvi.

PARIZ, 24. Glede potopitve nemškega brodovja je sklenila četvorica, da se ne bo zahtevala od Nemčije nobena posebna odškodnina. Pač pa utegne priti v poštev okupacija Kielskega prekopa.

Preiskava radi napada na nemško delegacijo v Versaillesu.

PARIZ, 24. Radi dogodkov, ki so se odigrali povodom odhoda nemških delegatov iz Versaillesa, je uvedel vojaški guverner sodno preiskavo proti nepoznanim krivcem. Kakor kažejo prvi uspehi preiskave, bi se zdelo, da je neki član nemške delegacije kazal občinstvu pest in da se je vsled tega metalo kamenje.

Clemenceau odstopi po podpisu mirovne pogodbe.

PARIZ, 24. Hutin piše v »Eco de Paris« da bodo zbornice bržkone ratificirale mirovno pogodbo še pred koncem julija. Clemenceau smatra, da je izvršil svojo nalogo, pa je izjavil, da odstopi, čim bo mirovna pogodba ratificirana.

Ko je Clemenceau doznal ob 17, da je Nemčija sprejela mirovne pogoje, je stisnil vsem ministrom in svojim sotrudnikom, ki so se tedaj nahajali v njegovem kabinetu v vojnem ministrstvu, ter z ginjenim glasom rekel: »Gospoda, štirideset let sem čakal tega trenutka!« Nato je šel da prisostvuje prvi topovski salvi, ki je oznanila mir.

Nemška nota o odgovornosti za vojno.

PARIZ, 23. Nova nemška vlada je dala izročiti tajništvu konference dolgo noto, v kateri se izjavlja pripravljena za podpis pogodbe, zatevajoč pa neke koncesije glede odgovornosti in kazenske določbe, pod naslednjimi pogoji: Nemčija naj se ne proglaša edina odgovorna za vojno in da se nemški odgovorniki in generali ne stavijo pred sodišče. Svet četvorice glavarjev vlad, ki mu je bil izročena ta listina včeraj popolgne, se je sešel zvečer, da se dogovori za dogovor, ki ga bo dati.

Albanci protestirajo proti londonski pogodbi.

PARIZ, 24. Albanska delegacija je poslala mirovni konferenci noto, v kateri ponovno protestira proti mirovni pogodbi, na katero osniva Italija svoje zahteve v Albaniji. Albanska delegacija trdi, da bi odstop Valone Italiji imel za posledico, da bi tudi Srbija in Grčija predložili svoje teritorijalne zahteve v Albaniji. Albanci upajo, da se vzpostavi teritorijalna celota v naravnih mejah proti usodnim posledicam pogodbe.

Nemška delegacija osupla radi izročitve bivšega cesarja.

PARIZ, 24. Nemška delgacija v Versaillesu se kaže osupla radi sklepa Bauerjevega kabineta, da se izroče sodišču bivši cesar in generali. Von Hamiel je baje Bauerja radi tega srdito napadal. Odgovor je prišel iz Weimarja ob 16.15 in malo pred 17 je polkovnik Henry prejel od von Lesnerja kratko noto, podpisano od von Hamiela, v kateri je znamenit silni protest, ki spremlja končno kapitulacijo Nemčije. Konferenčni tajnik Dutasta, je noto takoj sporočil četvorici.

Wilson odpotuje.

PARIZ, 25. Wilson odpotuje še isti večer, ko se podpiše mir, v Brest, kjer se vkrca za odpotovanje v Ameriko.

NEW YORK, 25. »Associated Press« poroča iz Bresta, da je ladja »George Washington« dobila nalog, da naj bo pripravljena, da odpluje v četrtek.

IZ FRANCIJE.

Francosko ministrstvo čestita Clemenceau.

PARIZ, 24. Ministri so se v seji, ki se je vršila v Eliseju, bavili s končnim sprejemom mirovnih pogojev s strani Nemčije. Ministrski svet je čestital Clemenceauju na dobrem izidu mirovnih pogajanj ter je proučeval nato nekatera politična in parlamentarna vprašanja, ki so v zvezi s podpisom mirovne pogodbe.

Francoska zbornica zahteva pojasnil.

PARIZ, 23. Proračunska komisija zbornice poslancev je sklenila, da odpošlje k predsedniku ministrskega sveta odposlanstvo, ki naj vpraša: 1. Ali more vlada nemudoma dati pojasnila o okolnostih, ob katerih je bilo potopljeno nemško brodovje; kake odredbe misli vlada ukreniti, da se popravi škoda, povzročena Franciji vsled uničenja tega brodovja, od katerega bi bil en del pripadel Franciji.

Francija zahteva odškodnino za potopljene nemške ladje.

PARIZ, 25. Mornariški parlamentarni komisiji je minister Leygues poročal o potopitvi nemškega brodovja. Minister je izjavil, da je o dogodku takoj obvestil ministrskega predsednika ter zahteval za francosko mornarico pripadajočo ji odškodnino. Pripomnil je tudi, da svet četvorice razpravlja o tem vprašanju, in da je Francija odločena, da zahteva od Nemčije popolno odškodnino za čin, s katerim sta bili prekršeni premirje in mirovna pogodba.

POTOPITEV NEMŠKEGA BRODOVJA.

Odgovornost nemškega admirala.

LONDON, 23. Reuterjeva agencija pravi, da je angleški admiralat prepričan, da se potopitev nemškega brodovja v Scapaflouru ni izvršila v sporazumu z nemško vlado, marveč na ukaz nemškega admirala.

»Evenning Post« pravi, da osobje velikega angleškega brodovja dela neumorno dan in noč, da bi se zboljšal položaj številnih enot nemškega brodovja, ki niso popolnoma potopljene. Sesalke delujejo brez presledka na krovih teh ladij. Dve ali tri križarke in trije rušilci so vzpostavljeni na površje. Zagotovljajo da pluje že tudi nova križarka »Emden«.

Admiral Reuter prevzema popolno odgovornost za svoj čin.

LONDON, 25. Neko admiralatovo poročilo pravi: V nedeljo popoldne se je vršil na krovu oklopnice »Revende« pregled nemških častnikov z admiralom Reuterjem na čelu. Skupina je bila obkoljena z oboroženo stražo. Admiral Freomantle se je obrnil k nemškemu admiralu ter mu izjavil, da ga mora smatrati radi kršenja mirovnih pogojev za vojnega ujetnika. To kršenje je izdajstvo. Ni to prvič, da Nemci kršijo na morju vse zakone kulturnih držav. Angleži so bili stokrat priča takim činom. Ko je nato neki angleški častnik prevedel admiralove besede na nemški, je nemški admiral izjavil vpričo svojega višjega štaba in drugih častnikov, da prevzema odgovornost za ta čin. Izjavlja, da bi vsak angleški mornar v enakih okoliščinah naredil isto kar on. Če bi se dala prilika, bi ponovil svoj čin.

Nato je straža odvedla ujetnike.

IZ NEMČIJE.

Narodna skupščina je pooblastila vlado, naj podpiše!

BASEL, 24. Iz Weimarja javljajo: Na včerajšnji seji narodne skupščine je poročal ministrski predsednik Bauer o dogodkih, ki so se razvili po zadnji seji in so popolnoma izpremenili položaj. Bauer je predlagal, naj se mirovna pogodba podpiše brezpogojno, nič pa ni pripomnil o vzrokih za ta predlog. Rekel je: Nič se ni izpremenilo od včeraj, ali le še štiri ure nas ločijo od obnovitve sovražnosti. Brez obrambe ne pomenja brez časti. Mislim, da je vlada po teh dogodkih pooblaščena v podpis mirovne pogodbe.

Načelniki strank so se oglasili vnovič, vztrajajoč na naziranju skupin, ki jih zastopajo.

Sledilo je glasovanje in zbornica je sprejela Bauerjev predlog. Proti so glasovali člani nemške ljudske stranke, del središča in demokrati.

Predsednik Fehrenbach je, ko se je seja zopet začela, naslovil pozdrav na vojsko in mornarico, sporočajoč jima zahvalo domovine ter pozivljajoč ju, naj sodelujete na zopetnem vstajenju. Nato je zbornica prešla na dnevni red. Prihodnja seja bo v torek.

Vojaški krogi protestujejo.

BASEL, 24. Iz Berolina javljajo: Poveljnik čet narodne obrambe, general Lüttwitz, je sporočil vladi, da sprejem mirovnih pogojev onečašča Nemce, ter da so klavzule, tičoče se izročitve nemških državljanov in pripoznanja, da je Nemčija edina odgovorna za vojno, nezdružljive s častjo domovine. General Lüttwitz pridodaja: Jaz vztrajam formalno na tem nazoru, ki ga vnovič predložim ministru za narodno obrambo in pruskemu vojnemu ministru. Nalagam častnikom, podčastnikom in vojakom, naj vrše svojo dolžnost, da se na absoluten način ohrani red v nemški državi.

Iz Jugoslavije.

Agrarna reforma v Jugoslaviji.

ZAGREB, 24. (»Era Nuova«.) Zadnje dni se je pričelo posvetovanje interesiranih posestnikov in kmetov v svrho rešitve kočljivega vprašanja agrarne reforme, ki naj bi bila pravična in bi odgovarjala duhu novih časov, tako da bi ne bilo preveč odpora niti s strani veleposestnikov niti s strani kmetov.

Posvetovanja, kateremu se pripisuje v Jugoslaviji velik pomen, so se udeležili v velikem številu i veleposestniki i kmetje.

Prvo sejo je otvoril poljedelski minister dr. Poljak, ki je v svojem otvoritvenem govoru poudarjal veliki socijalni pomen, ki ga bo imela agrarna reforma v razvoju države SHS. Poudarjal je gibanje kmetskega prebivalstva leta 1848., katero je sicer osvobodilo kmeta suženjstva, ni pa popolnoma zatrlo fevdalstva, kajti svoboda velikega dela obdelovalcev zemlje je ostala odvisna od veleposestnikov. Habsburška monarhija je vzdrževala v življenju fevdalstvo, ker so bili veleposestniki eden onih temeljev, na katerih se je osnivalo njeno gospodstvo. Toda sedanji časi zahtevajo popolno uničenje fevdalne vladavine. Srbija, je dejal govornik, nam je dala zgled, ki ga moramo posnemati. Reforma se mora izvesti:

1. V interesu narodnega gospodarstva, ker zatretjem veleposestva se pomnoži proizvajanje države.
2. Ker jo zahteva duh socijalnega napredka.
3. Ker demokratsko mišljenje našega naroda, čigar jedro vidimo v srbskem narodu, kaže jasno, da ne želi nikakršne fevdalne oblike v vladavini.
4. Ker duh našega časa gre še dalje in zahteva, da preneha vsaka posest kapitalističnega značaja. Geslo v tem vprašanju je: »Zemlja bodi last tistega, ki jo obdeluje!«

Tehniške potrebe proizvajanja no dovoljujejo vladi tako korenite rešitve, zaradi česar bodo z njegovim predlogom nezadovoljni i veleposestniki i kmetje, prvi zaradi zemljišča, ki bi ga izgubili, drugi pa, ker bi ne dobili dovolj. Toda ustvariti je treba podlago za postopen napredek.

Veleposestniki so zapustili zborovanje, češ ker besedilo zakonskega načrta za reformo in ministrstvo pojasnilo izključujeta vsako možnost pravične rešitve vprašanja.

Kmetje so podali svoje zahteve, ki so zelo radikalne. Zahtevajo razdelitev zemljišč med begovske (veleposestnike) poljedelske delavce-dninarje in posle brez obveznosti odškodnine ne z njihove strani ne s strani vlade. (Kakor je razvidno, gre tu predvsem za rešitev kmetskega vprašanja v Bosni, ker se izrecno imenujejo »begi«. — Prip. ured.)

»Riječ« poroča, da je bila razprava zelo živahna in da se je jasno pokazalo edinstvo vseh kmetov brez razlike veroizpovedanja proti vsem veleposestnikom, krščenim in nekrščenim.

Razprava se je ravno tako živahno nadaljevala glede načina razdelitve veleposestev.

Dopisnik »E. N.« pripominja: Predkratkim sem pojasnjeval boj, ki se je vnel med vlado, ki je po svoji večini demokratska, in konservativnimi strankami ravno zaradi preteče uredbe agrarne reforme. Spor med demokrati, ki so se zavezali kmetom, da uvedejo agrarno reformo, in fevdalnimi agrarci, ki so bili vse do včeraj zlasti v Bosni in Hercegovini vsemogočni, je globok in neporavnljiv. Ne zadostujejo razlogi, ki jih je navajal minister, proti kateremu imajo že itak svoje predsodke, da bi pregovoril veleposestniki, da bi se dali oropati, in posvetovanje, ki ga je sklical minister dr. Poljak, da bi se našla podlaga za sporazum med udeleženci, se je moralo izjaloviti, kakor se je tudi v resnici izjalovilo vsled odhoda bosenskih veleposestnikov.

Ko pojde za uredbo zakona v drugih pokrajinah, kjer so zemljišča bolje porazdeljena, se bodo navajali gotovo drugi interesi gospodarjev, zaradi katerih bodo protestirali. Tedaj se ali reforma predloži parlamentu, da se izzove opozicija radikalcev in drugih nazadnjaških strank, vzdrževana samo po demokratih in socijalistih, in v tem slučaju, če imate te dve stranki gotovo večino, se reši vprašanje kar najkoreniteje po vzoru najdemokratičnejših in najnaprednejših držav; ali se pa, če ne bo mogoče najti gotove večine niti za korenito niti za kompromisno rešitev, rešitev ali odgodi ali pa opusti, kar bi najbrž imelo za posledico vstajo kmetov, prevaranih v svojem upravičenem upu, da bi postali mali posestniki in se rešili tlačečega jih fevdalnega jarma. Uspeh ali neuspeh tega zakona nam pove gotovo, ali je Jugoslavija zrela za novo življenje napredka in demokracije ob strani narodov najstarejše omike.

Na nekaj bi pač opozorili ob tej priliki dopisnika tržaške »Ere Nuove«, namreč na dejstvo, da je zakonski načrt agrarne reforme v Jugoslaviji ravno tako najmodernejši, kakor je tudi že dolgo pred vojno v Srbiji obstoječi poljedelski zakon najmodernejši, kar je sploh takšnih in podobnih zakonov na svetu. Škoda le, da ne moremo objaviti tega zakonskega načrta, ker nam ga je svoječasno črtala cenzura. V ostalem pa, če izvzamemo edibivšo avstro-ogrsko upravo ostale »turške« razno le Bosno in Hercegovino, kjer so tudi še pod mere, je povsod drugod agrarno vprašanje urejeno tako, kakor povsod drugod v civiliziranih državah, oziroma še precej bolje, zlasti če pogledamo v Srbijo, kakor smo že omenili, in v Slovenijo, kjer ni niti duha niti sluha o kakem kolonstvu, ki je največja nadloga kmetskega ljudstva«.

Kaj se more izraža.. iz Jugoslavije.

REKA, 24. (Era Nuova«.) Iz sporočila zagrebške trgovinske zbornice izhaja, da je v zavezniške države, Italijo in nevtralne države dovoljen izvoz naslednjega blaga: vina, žganja, medu, fižola, češpelj, kož in lesa. Za izvoz lesa je treba rednega dovoljenja ministra za gozdarstvo. Kolkovana prošnja se mora vložiti v Beligradu, centrali za trgovino z inozemstvom. Dovoljenje se izda na predhodno obvezo prosilca, da položi znesek računa za izvažano blago v banki v svoji lastni državi, katero mu določi finančno ministrstvo. Poleg tega se mora pri kaki jugoslovanski banki položiti določena kavcija s klavzulo, da se ta kavcija zaseže v prid države v slučaju, ko bi se zgoraj navedene obveznosti ne izpolnile v določenem času.

Sem Benelli odklonil poveljništvo reške vojske.

RIM, 23. (»Era Nuova«.) Sem Benelli, ki je bil izvoljen za poveljnika reške prostovoljske vojske, je odklonil to nalogo, izjavil pa je, da je vseeno vedno pripravljen za sodelovanje z italijanskim narodnim svetom v prid mesta. Narodni svet namerava imenovati za poveljnika kakega italijanskega generala, a se izključuje, da bi imenovanec mogel biti Peppino Garibaldi. —

Zanimivo pa je, kako se utemeljuje Benellijeva odklonitev. O stvari se namreč z Reke poroča florentinskemu »Nuovo Giornale« naslednje: »Vzroki, da Sem Benelli ni sprejel, so naslednji: Medtem ko se je Sem Benelli prizadeval, da bi našel pravno podlago za obstoj reške vojske, ki naj bi bila močna eno divizijo, desettisoč mož, nabrana po angleškem načinu prostovoljenega novačenja, ki pa prostovoljcu nalaga iste dolžnosti kot rednemu vojaku, se je pokazala struja, ki želi vojsko prostovoljcev po vzoru Ricciottija Garibaldija. Reški narodni svet je bil v veliki večini za Benellijev načrt, ali ker ni bilo enoglasnosti, se je Benelli rajši odpovedal svoji nalogi. Organizacija vojske bi bila po Benellijevem finančnem načrtu stala pet milijonov na mesec, kar si je v svojem finančnem svetu že zagotovil. —

IZ ITALIJE.

Novi vojni minister.

RIM, 24. Današnji kraljevi dekret imenuje generala conte Alberico Albriccija za vojnega ministra. Danes je novi minister položil prisego v roke kralja.

Italijanska delegacija v Parizu.

RIM, 24. Nova italijanska delegacija na mirovni konferenci je sestavljena tako-le: senator Tommaso Tittoni predsednik; člani: senator Vittorio Scialoja, senator Maggiorino Ferraris, senator Goglielmo Marconi, poslanec Silvio Crespi.

Za volilno pravico žensk.

RIM, 24. Ferdinando Martini je predložil načrt zakona, da se razširi volilna pravica na ženske in da se jim podeli tudi pasivna politično-upravna volilna pravica.

Nov gospodar, novi sluge.

RIM, 24. Vincenc Quaranta, bolonjski prefekt (podobno avstr. namestniku) je bil povabljen, da prevzame glavno ravnateljstvo javne varnosti. Riccardo Zoccoletti, glavni ravnatelj javne varnosti, je bil imenovan za rimskega prefekta. Faustino Aphel, rimski prefekt, je bil upokojen.

To prvo Nittijevo delo ni napravilo na rimsko politično javnost dobrega vtiska. Če bo vsak novi minister, tako se govori, začel svojo karijero s tem, da odstavlja glavne ravnatelje javne varnosti, se bo mislilo, da je policija orodje, s katerim vlada dela, kar hoče. Če bi ta prvi vladni čin bil preludij novih, energičnih izprememb v visoki birokraciji, bi to pomenjalo, kakor sodijo rimski krogi, da je vlada na poti obnovitve po metodah južnoameriških republik.

Dalmatinci pri Nittiju.

RIM, 24. »Idea Nazionale« piše, da je Nitti sprejel Ghiglianovicha iz Zadra, Lubina iz Trogira in Salvija iz Splita. Ta dalmatinska trojica je baje izrazila novemu min. predsedniku italijansko voljo Dalmacije (to se morda pravi: voljo dalmatinskih Italijanov. Op. ur.), katero oni tako čisto in neomajno zastopajo.

Nitti je poslušal z največjim zanimanjem ter je izjavil, da so italijanske pravice in zahteve neprekličjive, in da bo nova delegacija trdno branila jadranske zahteve. Pogovor se je vršil zelo srčno.

IZ MADJARSKE.

Nov poziv na madžarske čete, da ustavijo sovražnosti.

BASEL, 24. Poročajo z Dunaja: Vrhovni poveljnik čehoslovaške vojske, general Pellé, je javil madžarski vladi, da je dobil od zavezniških in pridruženih vlad nalog, da uredi vprašanje osvoboditve čehoslovaškega ozemlja, ki so ga zasedle madžarske čete. General Pellé je naznanil pogoje izpraznitve. Čehoslovaške in madžarske čete ustavijo sovražnosti dne 24. t. m. ob 3 zjutraj. Takoj nato se začnejo madžarske čete umikati proti jugu do meja, ki so jih določili zavezniki dne 13. junija. Če general Pellé ne dobi do 23. junija ob 15 povoljnega odgovora, bo javil zaveznikom, da se je njegova misija ponesrečila.

IZ NEMŠKE AVSTRIJE.

Zavezniške čete zasedejo baje Dunaj?

CURIH, 24. Vesti iz Berolina zagotovljajo, da zavezniške čete v kratkem zasedejo Dunaj pod pretvezo, da grozi vojaška nevarnost od strani madžarske republike.

IZ RUSIJE.

Uspehi boljševikov v Finlandiji

CURIH, 24. Boljševiki so zopet zavzeli mesto Krasnaja Gorka, ker beli prostovoljci ne morejo vztrajati v koncentričnem ognju kronstadtskih baterij.

Splošna stavka na Portugalskem

PARIZ, 24. Vsled proglašenja splošne stavke na Portugalskem je vlada odredila zatvoritev in preiskave v delavskih sindikatih. Našli so baje orožja in razstreljiv. Stavci nočejo tiskati listov, tramvaji vozijo pod eskorto, izdelovanje kruha je nezadostno. Dva tanka vršita službo javnega reda. Železnice in pošte delujejo.

Pariz—Berolin.

PARIZ, 24. ponoči: Med včerajšnjimi manifestacijami je bila ena posebno ginljiva. Na invalidskem trgu sta se pokazali 2 baterij 65, ki sta bili v hipu pripravljeni na strel. Pred množico, ki je venomer prihajala, se je postavil policijski kordon.

Invalidske skupine so stopale v vrste. Ravno so se vrste uravnale, ko se je slišal glas ministrskega predsednika, ki je rekel: »Junaki, pozor!« In za generalom Mordocquom se je prikazal smehljajoči se Clemenceauov obraz. Predsednik se je približal topovom, in stotnik, brigadni poveljnik, je stopil pred njega, da sprejme povelja. Stotnik je hotel, da Clemenceau ukaže ogenj, toda leta se je nasmehnil: »Ne, streljajte Vi, stotnik. Naredite, kakor ste delali proti »bochesom«.

Velikanska množica se je zbrala na opernem trgu ter klicala operno umetnike. Takoj se je balkon razsvetlil in prikazala se je g. M. Chenal, ki je razprostrla roke, v znak, naj bo mir, ter je rekla,

---

PODLISTEK

Čemu?

(9)

Ivo Vojnović. — Prevedel M. C—č.

Mladenič je obmolknil za hip. Čutil je, da je nekaj žaljivega v tem naglem vprašanju. Pogledal je iz-pod očesa, pak je odgovoril zamolklo, skoro ojstro:

Tudi vi veste, kaj je bolest, ki se imenuje: umetnost.

Rimski zvonovi so preleteli po tišini. Bianca se je zganila ter rekla z nasmehom:

V resnici čudno! Prišla sem, da bi se porazgovorila z vami o opravkih, a zašla sva za sentimentalnimi spomini. — Rekla sem, da želim z vami skleniti dogovor — tu sem s svojim predlogom. Toda, pred vsem mi povejte, gospod, ali imate kake posebne obveze s kakim imprezarijem?

Spremljevalca imam sicer — je odgovoril Ivan suhoparno, nimam pa nikakih obvez glede svoje osebe. Plačujem mu 300 frankov mesečno in on vodi vso mojo korespondenco, dogovarja se za koncerte...

Z eno besedo: imate poslovodjo, ki je odvisen od vas — ga je prikinila Bianca, ter potegnila iz žepa bel couvert. V njem je bilo pismo. Razgrnila je je na mali mizi pred kanapejem ter se ga pripognila z vsem stasom, da je prečita. Oble črte tega poprsja boginje so bile kakor zlite v broncu.

Tu sem začrtala v malo besedah glavne točke najinega dogovora. Sklepava umetniško zajednico za leto dni. Vi boste svirali, jaz pevala, a to samo v koncertnih dvoranah. Glede programa se sporazumeva posebej. Kdor bi prvi prekršil to zajednico pred časom, ne da bi navedel nikakih važnih razlogov, plača globo 3000 frankov.

Ko je Bianca govorila to v kratkem kupčijskem tonu, ji je sedel Ivan nasproti in se je, naslonivši glavo na roko, zagledal v praznino prostora in čudne misli so se mu lovile po glavi. Pozabil je na tisto črno oko, ki je blestelo skozi poveznene trepalnice in nje glas mu je dohajal kot enoličen ropot navite ure. Belina nje polti, opojni vonj vijolic, to je izhlapelo v vzduh; — videl je pred seboj le tuj stvor, ženo, ki se je nepoklicana vtihotapila v njegovo tiho stanovanje in je hotela z drzno roko zasukati krmilo njegove mirne ladje življenja. Kdo jo je klical, naj se priveže k nepoznanemu umetniku, ki še včeraj ni vedel, kaj pomenja ime: Bianca Rivelli! Neka neizrecna slutnja kot nem strah pred ženo, ga je obvzela. Da je poslušal ta notranji glas nevolje in jeze, bi je bil takoj uljudno, a odločno pokazal vrata. Ta trenutek je minul kot blisek. Ivan se je zganil in stresel nehote, opazivši pred seboj živi nje obraz in vlažni stekloviti pogled, ki se je molče upri vanj.

Vi se obotavljate? — — — se je oglasila prva Bianca in ustala. Zdela se je veča in trša.

Ne, gospa, razmišljam — — — je odgovoril Ivan zamišljeno...

(Dalje.)

za to pela. Nastala je religijozna tišina in pevca Orthéar in Joenau ter glasovita umetnica so intonirali ob spremljevanju orkestra dve strofi marsiljeze, čije pripeve je ponavljala množica.

Okoli 20 japonskih časnikarjev, zastopnikov japonskega tiska, je šlo snoči na Clemenceauov dom, kjer so mu izrazili svoje veselje. Pred Clemenceauovo hišo so klicali Franciji in ententi.

Navdušenje po deželi ni bilo manjše od navdušenja v Parizu. V Toulonu so hodili mornarji in vojaki po mestu ter so položili na spomenik vojakom, padlim za domovino, zastave in vence.

V Brestu so vse ladje streljale salve, a sirene so veselo žvižgale. Mornarji in vojaki so prepevali po mestu patrijotične pesmi.

Vsi listi se vesele da je Nemčija sprejela mirovne pogoje. Četudi pogoji ne odgovarjajo zločinom, ki jih je Nemčija zakrivila, pišejo listi, vendar bodo morda prihodnje nemške generacije razumele odgovornost svojih predhodnikov. Listi priporočajo zaveznikom slogo in opreznost pred morebitnimi presenečenji s strani sovražnika.

In Berolin?

CURIH, 24. ponoči. »Frankfurter Zeitung« piše: Okoli 10 pred. je stopil neki častnik, ki je rekel, da se kliče poročnik Simon, spremljan od nekoliko vojakov, pred glavno stražo v arzenalu, ter rekel, da ima dovoljenje, da si ogleda muzej. Vratarji so telefonirali ravnatelju, ali je res, in ko jim je pritrdil, so spremili poročnika v hišo.

Naenkrat je poročnik zahteval, naj mu pokažejo biblijoteko, kjer so že bile pripravljene francoske zastave iz l. 1870, da jih po premirnih pogojih, oddajo francoski vojski. Ko so prišli v biblijoteko, so vojaki zgrabili vratarje, razvili zastave, jih oblili s petrolejem in jih vzeli seboj. Šli so pred spomenik Fridrika Velikega, kjer je že čakala velika množica demonstrantov. Prepevajoč »Wacht am Rhein« in »Deutschland über Alles« so zastave zažgali. Sežganih zastav je 15, med temi ena polkova, ena bataljonova, ena črnili čet in nekatere francoskega Napoleonovega reda.

Vzroki češko-slovaških neuspehov v Slovaški.

Čete češko-slovaške republike niso imele sreče v zadnjih časih: Madžari so vdrli na Slovaško — vrgli so češko-slovaško fronto. Češki listi zasledujejo sedaj — to je naravno — krivde, oziroma krivce. Organ češko-slovaških legijonarjev pravi, da te krivde dobro poznajo češki vojaki na fronti. Že davno so opažali, odkod preti nevarnost. **Češko vodstvo v Slovaški je trpelo na trializmu.** Imeli so domače vodstvo, francosko in italijansko. In nastala je — kakor se to navadno dogaja ob takih okolnostih — rivaliteta, nesporazumljenja. Ista pogreška, ki so jo poprej zagrešali zavezniki v velikem, se je tu opetovala v malem. Pogreškam v velikem je napravil konca zapovednik Foch. Češki vojaki so videli od blizu, kako težko so se premagovale te težkoče. Kdor hoče prav razumeti to, mora imeti na umu, da so bili Čehi dolžni hvaležnosti Francozom in Italijanom, in zato niso mogli najti ravne črte, kakor bi bil to zahteval položaj. Čehi tudi niso imeli svojih vodečih generalov in ne svoje opreme. Še več: do 1. aprila je bila češka italijanska vojska oskrbovana iz Italije. Bili so na vse strani vezani od obzirov: z oziri na minulost in z oziri na mirovna pogajanja. Zato je bila vezana tudi njihova akcijska sposobnost. Tako se je dogodilo, da so bili vojski za hrbtom madžarski špijoni, da je madžarsko prebivalstvo moglo nekaznovano izvajati sabotažo železnic, pošt, da se je madžarskemu prebivalstvu pustilo orožje, da je bilo madžarsko prebivalstvo v neprestanem stiku z boljševiško vojsko in ji dajalo sporočila o položaju čeških vojska.

Vse to so vedeli češki vojaki in so to težko prenašali. Danes se more povedati, da je prihajalo često do konfliktov, ker češki vojaki niso mogli prenašati, da se je z češko krvjo in s slovaško hazardiralo tako lahkomiselno. Češki vojak ni mogel prenašati, **da bi madžarske [illegible] odločevale v vojnih stvareh.** To je bila zadušljiva atmosfera. Že v mesecu marcu so prišli legijonarski častniki v Prago, da obvestijo vodilne kroge v republiki. Znano je tudi, da se je njihovo stališče odobravalo, ali situacija je bila taka, da se ni moglo storiti nič drugega, nego — čakati na ugodnejši trenutek.

Vrhu tega je imela Češko-Slovaška še veliko vojsko v Italiji, ki bi jo bili potrebovali doma, a niso smeli izpodkopavati tla svojim zaveznikom na mirovni konferenci. Ob takih prilikah ni imelo tudi najboljše prizadevanje vlade in ministra za narodno obrambo nikakih uspehov. Odkrito je treba reči, da je mnogo tega zakrivilo neodločno vedenje entente. Ta je preveč verovala obljubam in mahinacijam Madžarov in se ni ozirala na to, da so v madžarskih tovarnah dan in noč neumorno izdelovali orožje in da se je organizirala velika rdeča vojska.

Poleg tega je tudi naravnih razlogov hipnega češkega neuspeha. Republika je bila v pravem pomenu besede izrabljevana od bivšega dunajskega režima. Čehi so se morali boriti s težavami prehrane, niso imeli vojnega materijala, niso imeli dovolj konj, aeroplanov, avtomobilov za težke topove. Borili so se takorekoč z nožem v roki proti izvrstni madžarski tehniki. Zato bi bila največja pogreška, če bi v času nevarnosti krivili drug drugega radi pogrešek, ki niti niso pogreške, ampak so le posledica razmer, ki so bile močnejše od Čehov.

Ali ti opisi datirajo izza časa pred 15. t. m. Odtedaj pa se je položaj v Slovaški zopet znatno popravil Čehom na korist. Vidi se pa, da bi poročevalci radi govorili še marsikaj, kar pa morajo zamolčati za sedaj iz različnih ozirov.

Domače vesti.

Odborova seja Političnega društva »Edinost« se bo vršila v petek, 27. t. m., ob 16 v društveni sobi, ulica Sv. Frančiška 20, I. nadstropje. Vabim gg. odbornike in namestnike in posebno tudi gg. občinske svetovalce, da se je udeleže v polnem številu. — Predsednik.

† **Fran Orel.** Osmrtnica v včerajšnjem izdanju nam je sporočila, da je v Kortah na Piranščini umrl nenadne smrti nadučitelj Fran Orel, mož v najlepši moški dobi. Pokojnik ni bil samo na glasu med svojimi istrskimi stanovskimi tovariši, ampak tudi kot naš zvest sobojevnik v hudih političnih in narodnih borbah. Zlasti vsem tistim, ki so hodili v prejšnjih časih v imenu našega političnega društva sodelovat na volilnih bojih, je bil Fran Orel mnogo cenjen svetovalec n sodelavec. Bil je gonilna sila na snovanju društev in organizaciji v vsej tamošnji okolici. Bil je zvest in trudoljubiv dopisnik našega lista. Pisal je izvirne podlistke, a tudi prevajal je za »Edinost«. Zadnje čase je utihnil in se nam je nekako izgubil iz vida. Razlogi so mogli biti različni, a razumljivi v sedanjih časih. Gospe soprogi, ki mu je bila vredna družica, izrekamo iskreno sožalje!

† **Marija Logar.** Izvedeli smo žalostno vest, da je v Celju umrla naša rojakinja, gospa Marija Logar, soproga policijskega nadoficijala SHS, hči znane Nemčeve rodbine z Nabrežine. Do lanjske jeseni je bila gospa stalno v Trstu, dobro poznana in zelo priljubljena v slovenskih krogih. Bila je kremenit in odločen naroden značaj, kakršnih najdemo malo med ženskami. Zavedna žena je dokazovala svoje domoljubje vsekej z dejanji, vzgojila je tudi svojo družino v tem smislu. Plemenita gospa je skrajno nerada zapustila Trst — odšla pa je, ker jo je klicala dolžnost dobre soproge in matere. Bodi blag spomin dobri Slovenki!

Povratev v Trst čez premirno črto. »Osservatore« piše: Kdor se hoče čez premirno črto povrniti v Trst, mora imeti dovoljenje od kr. gubernatorata za Jul. Benečijo, ki ima edini pravico da ga izda. Kdor se povrne v Trst brez tega dovoljenja (»nulla osta«), se bo moral zopet povrniti, odkoder je prišel.

Nova vožnja Trst—Dunaj. Pred kratkim so pisali listi, da se odpre direktna vožnja Dunaj—Logatec—Trst dne 25. t. m., a Trst—Logatec—Dunaj dne 26. t. m.. Ker pa še ni prišlo dovoljenje ljubljanskega železniškega ravnateljstva, se ta zveza opusti do nadaljnjih naznanil.

Tečaj za angleščino. Društvo »Ljudski oder« otvori v najkrajšem času tečaj za angleški jezik. Člani, eventualno tudi nečlani, ki se mislijo udeležiti tega tečaja, naj se priglasijo do nedelje, 29. t. m., v društvenih prostorih (ul. Madonnina 15. II., levo) med 8—10 ali med 15—19. Pouk se bo vršil v treh tedenskih urah.

Njiva, št. 8., ima naslednjo vsebino: Franc Bevk: Tihi ogni (zgodovinska slika). Marija Kmetova: Golobovi (nadaljevanje). Stanko Kosovel: Po turi. Iz Plavžev (pesem). Josip Ribičič: Razpoloženje. Janko Samec: V parku (pesem). —tm—: Nekaj misli o knjižnicah in knjižničarjih. Janko Samec: Srečanje (list v album). Katica Subotičeva: Tolstoj o Rusiji in Evropi. Milan Skrbinšek: Moderna režija in tržaški oder (nadaljevanje). Pregled: književni, kulturni, šolski, znanstveni, umetniški, glasbeni.

Dramatična predstava pri Sv. Ivanu. Društvo »Ljudski oder« v Trstu priredi v nedeljo, 29. t. m., ob 19 in pol v dvorani Narodnega doma pri Sv. Ivanu dramatično predstavo. Uprizori se Sudermannova drama **»Čast«.** Sodelujejo člani tržaškega Dramatičnega društva in sicer ge. in gdč. Orlova, Gradišarjeva, Silova, Mezgečeva, Kavčičeva in Bizjakova ter gg. Terčič, Kralj, Bratuš, Škerli, Sila, Požar, Gorjup in Bareto. Cene: prvi sedeži 3 L, drugi sedeži 2 L, vstopnina 1 L.

Člani pomočne straže (guardia notturna) imajo nocoj ob 18 setanek v delavskem domu, ul. Madonnina št. 15. Naj pridejo gotovo vsi, ki niso službeno zadržani, ker je sestanek zelo važen.

Pripravljalni odbor podružnice »Ljudskega odra« pri Sv. Ivanu ima svojo sejo v soboto, 28. t. m. ob 21 v kulturnem domu. Naj pridejo gotovo vsi odborniki. — **Predsednik.**

Iskali so mrliča Včeraj zjutraj se je po mestu raznesel glas, da je bil ubit grof Marenzi. Oblasti so se takoj podale v avtomobilu na lice mesta. V Bazovici vprašajo, kje je ta vas, kjer je stanoval Marenzi, v Kozini, v Britofu vprašajo, toda eden pove tako, drugi tako. Končno pridejo v Sv. Peter pri Kozani. Tu se govori o nekem mrliču, ki ga nobeden ne pozna. Končno najdejo tega nesrečnega mrliča, ki je ustreljen v srce in ima razun tega z bajoneto prebodena pleča. Mrlič kaže okoli 40 let; Marenzi jih ima po priliki tudi toliko. Vprašaj sem, vprašaj tja, končno se izpostavi, da je bil mrlič sodrug neke tatinske družbe, ki je že več časa ogrožala te kraje. V noči od 7. na 8. so to družbo zasačili. Drugi so ušli, a tega je zadela smrtna krogla iz karabinjerjeve puške, ki mu je še z bajoneto olajšal pot na drugi svet. Mrlič je neki Anton Rubela, star 59 let, iz Vodic (občina Materija). Znani grof Marenzi je pa še živ in zdrav in se veseli svojega življenja v Odolini pri Materiji.

Dramatična smrt. Rosetta Gelsi, stara 26 let, je imela pred vojno razmerje z nekim Italijanom. Ko je pa izbruhnila vojna, je stvar zaspala. Rosetta si je našla drugega, nekega farmacevta. Pred kratkim se je pa ta Italijan, sedaj mornariški stotnik, povrnil v Trst, toda Rosetta je bila zanj že izgubljena. Ali naj zapusti farmacevta, ali pa zavrne stotnika. In revica se je odločila, da zapusti oba: sklenila je umreti. Stotnik je zaposlen pri cenzuri. Ko je predvčerajšnjim pregledoval pisma, je naenkrat prebledel: čital je: »O polnoči se zastrupim v hotelu Milanu. Rosetta Gelsi.« Pohitel je takoj v hotel, toda — prepozno: revica se je zvijala v groznih bolečinah, ko je vstopil. Vsi zdravniki niso mogli pomagati. Po 10 minutah je v sprejemni sobi mestne bolnišnice revica izdihnila.

Porotno sodišče.

»Pospravljal« je neko prodajalno.

Včeraj ob 9 se je začela razprava proti Alfredu Rusčanu radi tatvine.

Predsednik: svetnik Platzer; sodnika: dr. Lucchini in dr. Janchi; drž. pravdnik dr. Marinaz; branitelj dr. Zennaro.

Porotniki: Alojzij Jordan, Karel Rusca, Peter Peruzzi, Ivan Hermannstorfer, Avgust Sedmak, Franc Vidrich, Alfons Pepen, Karel Osvaldella, Gino Cadorini, David Windspach, Rikard Randegger, Rikard Cumin.

Obtožnica:

Alfred Russian, sin Mihe in Ivanke roj. Gustin, roj. v Trstu dne 6. majnika 1890 in sem pristojen, katolik, neoženjen, delavec, zna čitati in pisati, brez imetja, že kaznovan, — je obtožen da je ukradel v noči od 5. na 6. febr. t. l., s še dvema neznancema, v zaprtem skladišču tvrdke Emilije Möllerja, v ul. Gaetano Donizzetti št. 3, prvič 100 steklenic raznih likerjev »Branca«, vrednih 1000 lir, 42 škatelj artičokov, 57 škatelj konserviranih fižolov, 97 zakuskov, 500 kocek za juho, 1 voz na 4 kolesa, 3 pare ženskih nogavic, 100 cigaret ogrskih memfisov, drugič: 63 škatel konserviranega fižola, 53 posod artičokov, 71 škatel artičokovih zakuskov, 62 škatel drugih zakuskov, 20 kg konserviranih paradižnikov, 700 kocek za juho, 4 steklenice likerjev »Branca«, 6 steklenic likerjev »Benedictine«, 1 posodo črešenj v špiritu, 22 kron, 1 zrcalo, 1 vrv za voz, 3 kg sladkega peciva, 18 ženskih nogavic, 50 cigar »Virginia«, 1 fotografski aparat, 1 srebrno škatljo za cigarete, — vse skupaj vredno 2900'51 lir. Vse te reči so bile ukradene v škodo omenjene tvrdke, razun cigar in fotograskega aparata, ki je last poslovodje te tvrdke, Armanda Marcorinija.

Na predsednikovo vprašanje, če se prizna za krivega, odgovori obtoženec: »Ne, gospod; nisem kriv.«

Pripoveduje na to, kako je na tisti nesrečni večer videl, ko je šel po trgu S. Francesco, štiri individue, ki so bežali pred karabinjerji.

Preds.: Kako pa ste vi bili aretirani?

Obt.: Karabinjerji so se povrnili, pa so iz ieze, ker niso prišli drugih štirih, zgrabili mene.

Preds.: Toda pri vas so vendar našli nogovice!

Obt.: Da: našl so jih, toda na tleh. Pustili so jih brzkone bežeči tatovi.

Preds.: Karabinjer Cavallero trdi, da vas je videl, kako ste bežali z drugimi štirimi. Ko ste pa videli, da ne morete več uiti, ste kar zaostali in počasi, z rokami v žepu, nadaljevali svojo pot, kot bi vas cela zadeva nič ne brigala.

Obt.: Ni res! Oni so bežali, a jaz sem počasi hodil domov. Karabinjer je vendar šel mimo mene, ko je tekel za onimi. Jaz sem šel domov, stanujem namreč v ul. Farneto 45. Ko so se karabinjerji vračali, so pa kar mene zgrabili. Držali so me tri dni v zaporu, hoteli mi z gladom izsiliti priznanje, toda, ko sem nedolžen, ne morem vendar reči, da sem kriv. Z menoj se je nahajal v zaporu tudi neki mladenič Cerkvenich, katerega so tudi vedno izpraševali, če sem mu priznal, da sem kriv.

Odv. Zennaro zahteva, naj se zasliši tudi Cerkvenich. Če so obtoženca na ta način hoteli prisiliti, da prizna, je to znak, da niso bili prepričani o njegovi krivici.

Preds. (obtožencu): Kaj je pa z memfisi, ki so jih našli pri vas?

Obt.: Jaz bom vendar smel kaditi enkrat tudi kakšno dobro cigareto. Saj sem vendar delal in sem zaslužil 200 in tudi 300 kron na dan, če sem delal ponoči.

Preds.: Toda februarja se ni dobilo v Trstu memfisov!

Obt.: Če hočete, vam jih prinesem tudi sedaj...

Razprava se nato odloži za 10 minut.

Priče.

Armando Marcorin in Bruno Möller nista prisotna, zato se prečitajo njune izjave, kjer naznanjata tatvino v svojo škodo. Karabinjerski maršal Masini izpove, da se je po ukazu svojih poveljnikov podal na lice mesta. Videl je blizu mesta, kjer je bil Russian aretiran, nogavice, toda ne zna, ali so pripadale obtožencu. Pripoveduje tudi, da je čez nekaj časa aretiral 4 individue, katere je smatral za sokrivce, toda bili so izpuščeni radi pomanjkanja dokazov.

Karabinjer Peter Cavallero izjavlja najprej, da je držal obtoženec, ko ga je aretiral, za oje voza, toda potem pravi, da mu se zdi, da je stal pri vozu. Izključuje vprašanje nogavic, ker da je obtoženca takoj preiskal, toda nogavic da ni našel. Občinski stražnik Albert Gozzi, izjavlja, da je videl obtoženca, precej vinjenega okoli 21 na trgu Stazione. Izključuje zato, da bi bil leta sokrivec.

Drž. pravdnik zahteva, naj se obtoženec obsodi, ker je dokazana njegova krivda.

Branitelj dr. Zennaro ovrgava izvajanja drž. pravdnika, a nato navaja dokaze o obtoženčevi nedolžnosti ter zahteva oprostitev.

Oproščen.

Porotniki zanikajo obtožnico s 7 glasovi proti 5. Na podlagi tega se izreče sodišče za obtoženčevo oprostitev.

Borzna poročila.

Trst, dne 25. junija 1919.

Borza živahnejša.

Tečaji:		
Cosulich (Austroamericana)	675—	695
Dalmatia (Parobr. dr.)	340—	370
Gerolimich	1650—	1700
Lloyd	1000—	1050
Lussino	1650—	1700
Martinolich	495—	505
Navigazione Libera Triestina	1650—	1700
Oceania	520—	540
Premuda	660—	700
Tripcovich	600—	615
Assicurazioni Generali	16900—	17100
Riunione Adriatica	3050—	3200
Ampelea	450—	480
Cement Dalmatia	260—	280
Cement Spalato	360—	380
Čistilnica riža (Pilatura riso)	380—	400
Krka	373—	380
Ladjedelnica v Tržiču (Cantiere)	330—	350
Tržaški Tramway	215—	225
Tržaška tvornica olja (Oleifici Triest.)	730—	750

MALI OGLASI

so računajo po 10 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 1'—. Debele črke 20 stot. beseda. Najmanjša pristojbina L 2'—.

VRTNO VESELICO priredi klanška mladina 29. junija. Svira dolinska godba. K obilni udeležbi vabi mladina.

MIZARJI! Domači orehovi podstavki, amerikanski bukov, jesenov, mahagonijev, brestov in gradonov les se dobi v ul. Bocaccio 16. 3816

SOBICA, meblirana, se odda. Ul. Antonio Stopani 5, II. B 118

ORKESTRON, avtomatičen, pripravljen za gostilno, se proda. Foscolo 11, pritličje. 3817

PRAZNA soba, lepa, zračna, v sredini mesta (I. nadstropje) se odda. Naslov pove ins. oddelek Edinosti. 3815

DEKLE za vsa hišna dela se išče takoj. Brumlik, Molingrande 38, od 12 do 15. P 198

PRALNICA na Proseku sprejema perilo. Postrežba točna; cene zmerne. Brišček, Prosek. B 117

FOTOGRAF A. JERKIČ, Trst, ul. delle Poste št. 10. Gorica, Corso št. 36 na dvorišču. P 1233

IZKUŠENA babica sprejema noseče na dom. Ul. Chiozza 50, levo. 3802

Klet italijanskih vin

Trst, ulica Pozzo bianco 9 (na dvorišču)

Vino toskansko po	Lir	2.35
„ Puglie I. vrste	„	3.20
„ „ II. „	„	3.—
Marsala	„	4.80
Vinski kis	„	1.30
Olje Lucca	„	5.80

Javen ples

se priredi v ORLEKU pri Sežani 6. julija. Svira godba s Prose a. K obilni udeležbi vabi mladina.

ZLATARNICA G. PINO, TRST

se nahaja na Korzu št. 15 (bivša zlatarnica G. ZENKOVITZ & Figlio)

Velika izbera srebrnih in steklih ur, uhanov, verižic itd.

Razglas.

Na državni realki v Idriji se prično sprejemni izpiti za I. razred 30. t. m. ob 14. Vpisovanje traja dopoldne od 10. do 12. Učenci, ki žele vstopiti v I. razred, naj prineso s seboj zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. — Vpisnina znaša 3 Lire in 8 centezimov.

Ravnateljstvo državne višje realke v Idriji.

Proda se radi preselitve

večja hiša

v kateri se nahaja dobro idoča trgovina z več skladišči in hlevi ter velik vrt za zelenjavo.

Naslov pove ins. odd. Edinosti pod št. 777.

Iščem 2 natakarici

zmožni tega dela in jezika in 1 sobarico; plača po dogovoru.

— Hotel ADRIA, Gradež, M. Albrecht. —

PFAFF Stroj za šivanje in vezanje pravi nemški uzorci Seidel & Neumann in „Singer" Gast & Gasser. Ogata zaloga vseh potrebščin. Mehanična delavnica za vsako popravljanje. Tvrdka ustanovljena l. 1878 **FRANCESCO BEDNAR** Trst, ul. Comunale 19

Eno najboljših PIV se toči v hotelu Balkan

ZOBOZDRAVNIK

Dr. MRAČEK TRST

Corso 24, I. nadstropje

Ordinira od 9 - 12 dop. in od 3 - 6 pop.

Brezbolestno izdiranje zob, plombiranje in umetni zobje

NA DEBELO:

Nogavice, žepni robci, rute za na glavo, razne maje, česalniki, pisemski papir, pipe, radirke, traki za čevlje, vsakovrstni gumbi in drugo blago.

GIACOMO LEVI, Trst, ulica S. Nicolò št. 19.

Obiskujte dobro preskrbljeno trgovino

MANUFAKTURNEGA BLAGA

tvrdke G. N. Ravalico v Trstu, ul. Vincenzo Bellini 13 (poleg cerkve sv. Antona novega)

Vsak dan novi prihodi.

ZALOGA UR IN ZLATARINE na veliko izbero se vdobi pri **A. POVH v Trstu** TRG GARIBALDI (BARRIERA) 3.

UMETNI ZOBJE

z in brez čeljusti, zlate krone in tudi obrobki **VILJEM TUSCHER** koncesijonirani ZOBOTEHNIK TRST, ul. 30. oktobra (ex Caserma) 13, II. Ordinira od 9 predp. do 6 zvečer.

Za večje posestnike in gostilničarje!

Izvrsten štajerski jabolčnik, krasna pijača za poletje, po 30 stotink liter se prodaja v hotelu Balkan. Trst - ulica Geppa štev. 23 - Trst.

Dr. FRANZUTTI

ZOBOZDRAVNIK v Trstu, ul. Gioachino Rossini štev. 12, vogal ul. delle Poste. Tehniški vodja A. Johnscher, dolgoletni asistent Dr. J. Čermaka. - Izdiranje zob brez bolečin. Plombiranja. Umetni zobje.

JADRANSKA BANKA

Deln. glav. K 30,000.000, Reserve K 8,500.000

Centrala: TRST

Via Cassa di Risparmio 5 - Via S. Nicolò 1

Podružnice: Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Ljubljana, Metković, Opatija Split, Šibenik, Zadar. Ekspozitura: Kranj.

Obavlja vse v bančno stroko spadajoče posle

Sprejema vloge

na hranilne knjižice proti 3½% letnim obrestim v bancogiro-prometu proti 3% letnim obrestim. Za odpoved navezane zneske sprejema po najugodnejših pogojih, ki se imajo pogoditi od slučaja do slučaja.

Daje v najem varnostna predala (Safes deposits).

Blagajna posluje od 9 do 13.

Več vagonov vina

pristnega italijanskega, črnega, Val Policella, 14%

je na prodaj

po konkurenčnih cenah na debelo in na drobno v dobro znani trgovini

Jakob Perhauc, Trst

ulica delle Acque 6. — Telefon 2-95

Velika zaloga domačega tropinovca, ruma, konjaka, slivovke, špirita 96%, vinskega kisa, marsale in vermuta različnih vrst.

JANKO TROŠT — sodni revizor

TRST — ulica Risorta štev. 5 — Trst.

Izvršuje: vpise izprememb v odboru v trgovinski register, izpremembe pravil, ustavitve in likvidacije zadrug, prireditev finančnih sodeb vseh vrst. Sestava bilanc in revizije računov.

— Posluje v slovenskem in italijanskem jeziku. —

GUGLIELMO WEISS — Trst.

Javljam svojim cenjenim odjemalcem, da je moja

ZALOGA VINA v Trstu, ul. Valdirivo štev. 23 (telefon 29-78)

vedno preskrbljena s najboljšim črnim in belim italijanskim vinom, katero prodajam po konkurenčnih cenah, in da sem odprl

na Božjempolju pri Proseku svojo PODRUŽNICO.

V tej podružnici se dobiva vino, žganje in pe inkovec boljši kup kot v Trstu.

Vdani GUGLIELMO WEISS.

KISOVA KISELINA

— PRVE VRSTE —

v originalnih steklenicah od kg netto 40 do 45 kakor tudi od kg 5 naprej se prodaja pri tvrdki N. GRISON, ul. Milano št. 25

(prej via Molino piccolo št. 7.) — Telefon št. 314.